

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Факультет природничий
Кафедра ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

з вибіркової освітньої компоненти
Світове рибне господарство
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н5 Водні біоресурси та аквакультура
Предметна спеціальність	–
Спеціалізація	–
Освітня програма	Водні біоресурси та аквакультура
Факультет	Природничий

Укладачі:

доцент кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття Світельський М.М.

доцент кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття Музика Л.В.

доцент кафедри зоології, біологічного моніторингу та охорони природи Мамченко В.Ю.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття

Протокол від «05» червня 2026 р. № 31

Завідувач кафедри _____ Людмила КОНСТАНТИНЕНКО

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 12 від 26.06.2026 р.)

Рецензенти:

доктор ветеринарних наук,
професор, завідувач кафедри
іхтіології та зоології Білоцерківського
національного аграрного університету

Наталія ГРИНЕВИЧ

кандидат ветеринарних наук,
доцент кафедри водних
біоресурсів та аквакультури
ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького

Петро ПУКАЛО

доктор біологічних наук, професор
кафедри ботаніки, біоресурсів
та збереження біорізноманіття
ЖДУ імені Івана Франка

Юлія ШЕЛЮК

Т-36

Тестові завдання з вибіркової освітньої компоненти «Світове рибне господарство» /
Укладачі: Світельський М. М., Музика Л. В., Мамченко В. Ю. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.
І. Франка, 2026. – 43 с.

Тестові завдання з вибіркової освітньої компоненти «Світове рибне господарство» охоплюють основні теоретичні та прикладні аспекти функціонування рибного господарства у глобальному масштабі. У тестах висвітлено питання сучасного стану та перспектив розвитку світового рибальства й аквакультури, використання біоресурсів Світового океану, особливостей організації рибного господарства в різних країнах і регіонах світу.

Значну увагу приділено провідним виробникам продукції аквакультури, міжнародній торгівлі рибою та морепродуктами, структурі світових ринків рибної продукції, економічним та екологічним аспектам використання водних біоресурсів. Окремий блок тестових завдань присвячено міжнародним організаціям і нормативно-правовим механізмам регулювання рибальства та аквакультури, зокрема діяльності FAO, ICES, CITES та положенням Конвенції ООН з морського права (UNCLOS).

Тестові завдання спрямовані на перевірку знань щодо географії світового рибальства, сучасних тенденцій розвитку аквакультури, глобальних екологічних викликів, проблем надмірного вилову водних біоресурсів, а також ролі України у світовому рибному господарстві та міжнародній торгівлі рибною продукцією.

Призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності Н5 Водні біоресурси та аквакультура.

© Світельський М. М. уклад., 2026

© Музика Л. В. уклад., 2026

© Мамченко В. Ю., уклад., 2026

© Житомирський державний університет імені
Івана Франка, 2026

УДК 639.2/.3(100)(075.8)

T36

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Модуль І.....	6
Відповіді до тестових завдань.....	36
Список рекомендованих джерел.....	37
Для нотаток.....	39

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Світове рибне господарство» вивчається на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності Н5 Водні біоресурси та аквакультура освітньо-професійної програми «Водні біоресурси та аквакультура».

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо сучасного стану, структури та закономірностей розвитку світового рибного господарства, особливостей використання водних біоресурсів Світового океану, тенденцій розвитку світового рибальства та аквакультури, міжнародного співробітництва у сфері рибного господарства, а також ролі України у світовому ринку рибної продукції.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- вивчення структури та особливостей функціонування світового рибного господарства;
- ознайомлення із сучасним станом і тенденціями розвитку світового рибальства та аквакультури;
- вивчення розміщення основних районів промислового рибальства та центрів виробництва продукції аквакультури;
- формування знань щодо міжнародного регулювання використання водних біоресурсів і діяльності міжнародних організацій у галузі рибного господарства;
- опанування принципів раціонального використання та охорони водних біоресурсів у світовому масштабі;
- вивчення особливостей міжнародної торгівлі рибою та морепродуктами;
- формування навичок аналізу світових ринків продукції рибного господарства та оцінювання перспектив їх розвитку;
- розвиток умінь аналізувати сучасні екологічні проблеми рибальства та аквакультури, пов'язані з надмірним виловом, зміною клімату та деградацією водних екосистем.

Предмет вивчення освітньої компоненти – закономірності розвитку світового рибного господарства, використання та відтворення водних біоресурсів, організація світового рибальства й аквакультури, міжнародні механізми регулювання рибогосподарської діяльності, економічні, екологічні та соціальні аспекти функціонування галузі.

Перелік тестових завдань сформований відповідно до тем, винесених на вивчення з освітньої компоненти «Світове рибне господарство». Тести розроблені для перевірки рівня засвоєння теоретичних знань, формування навичок аналізу сучасних тенденцій розвитку світового рибного господарства, узагальнення навчального матеріалу та здійснення самоконтролю здобувачами вищої освіти.

Навчальний матеріал дисципліни закладає у здобувачів вищої освіти основу для подальшого формування професійних компетентностей, необхідних для діяльності у сфері аквакультури, фермерського рибництва, відтворення та раціонального використання водних біоресурсів.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролю, здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою»

https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Підсумкова оцінка з вивчених модулів за навчальний рік (ПОМ) розраховується:

№ модулю	$M_{\%n}$ (відсоткове значення модулю освітньої компоненти)
Модуль 1	$M_{\%1} = 42,6 \%$
Модуль 2	$M_{\%2} = 32 \%$
Модуль 3	$M_{\%3} = 25,4 \%$
Сума	100

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ = ЕО = ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО = (ПОМ + ЕО) / 2$$

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
<i>Добре</i>		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
		<i>Задовільно</i>	64-73	D
60-63			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

МОДУЛЬ I. СВІТОВЕ РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

Практична робота №1

Тема: «Складання переліку ключових компетенцій фахівця з водних біоресурсів»

1. Яка компетентність є базовою для фахівця з водних біоресурсів?
  - а) Знання архітектури
  - б) Знання біології водних організмів
  - в) Знання авіації
  - г) Знання геодезії
2. Що є основним об'єктом професійної діяльності фахівця галузі?
  - а) Лісові ресурси
  - б) Ґрунтові ресурси
  - в) Водні біоресурси
  - г) Корисні копалини
3. Яка міжнародна організація займається питаннями рибальства та аквакультури?
  - а) FAO
  - б) UNESCO
  - в) NATO
  - г) IMF
4. Яка навичка є важливою для оцінювання стану рибних запасів?
  - а) Малювання
  - б) Фотографування
  - в) Дизайн
  - г) Аналіз даних
5. Що входить до професійних компетентностей магістра?
  - а) Ремонт автомобілів
  - б) Управління водними біоресурсами
  - в) Будівництво мостів
  - г) Туристична діяльність
6. Який напрям діяльності пов'язаний зі збереженням біорізноманіття?
  - а) Охорона водних екосистем
  - б) Лісозаготівля
  - в) Видобуток корисних копалин
  - г) Будівництво доріг
7. Яка компетентність належить до управлінських?
  - а) Риболовля вудкою
  - б) Вирощування квітів
  - в) Будівництво доріг
  - г) Планування діяльності підприємства
8. Що необхідно для прийняття обґрунтованих рішень у рибному господарстві?
  - а) Інтуїція
  - б) Наукові дані
  - в) Випадковий вибір
  - г) Особисті уподобання
9. Яка компетентність пов'язана з міжнародною співпрацею?
  - а) Знання міжнародних норм рибальства
  - б) Водіння трактора
  - в) Робота на токарному верстаті
  - г) Бухгалтерський облік
10. Що є важливою складовою професійної підготовки?
  - а) Знання музики

- б) Знання археології
  - в) Знання живопису
  - г) Володіння методами досліджень
11. Яка компетентність забезпечує ефективне управління ресурсами?
- а) Кулінарія
  - б) Економічний аналіз
  - в) Журналістика
  - г) Декоративне мистецтво
12. Який фахівець бере участь у розробці програм розвитку аквакультури?
- а) Іхтіолог
  - б) Архітектор
  - в) Пілот
  - г) Геолог
13. Що передбачає екологічна компетентність?
- а) Виробництво меблів
  - б) Розробку комп'ютерних ігор
  - в) Раціональне використання ресурсів
  - г) Продаж техніки
14. Яка компетентність необхідна для проведення моніторингу водойм?
- а) Художня
  - б) Аналітична
  - в) Спортивна
  - г) Музична
15. Яка навичка необхідна для оцінки ефективності рибогосподарських підприємств?
- а) Вишивання
  - б) Скульптура
  - в) Фотомистецтво
  - г) Економічний аналіз
16. Який напрям пов'язаний з аквакультурою?
- а) Вирощування водних організмів
  - б) Видобуток нафти
  - в) Лісівництво
  - г) Геологія
17. Яка компетентність необхідна для роботи з міжнародними проектами?
- а) Танцювальна
  - б) Вокальна
  - в) Комунікаційна
  - г) Акторська
18. Що є складовою професійної етики фахівця?
- а) Ігнорування правил
  - б) Приховування інформації
  - в) Недотримання стандартів
  - г) Дотримання законодавства
19. Який результат формування компетентностей?
- а) Зменшення знань
  - б) Підготовка кваліфікованого фахівця
  - в) Втрата навичок
  - г) Відсутність професійного розвитку
20. Головною метою формування компетентностей є:
- а) Забезпечення професійної готовності до діяльності
  - б) Отримання диплома
  - в) Відвідування занять
  - г) Виконання формальних вимог

Практична робота №2

Тема: «Аналіз розподілу основних рибпромислових зон на світовій карті»

1. Що називають рибпромисловою зоною?
  - а) Район видобутку корисних копалин
  - б) Район інтенсивного вилову водних біоресурсів
  - в) Територію судноремонту
  - г) Зону морського туризму
2. Який океан забезпечує найбільшу частку світового вилову риби?
  - а) Атлантичний
  - б) Індійський
  - в) Тихий
  - г) Північний Льодовитий
3. Яка країна є одним із світових лідерів за обсягом вилову риби?
  - а) Китай
  - б) Австрія
  - в) Угорщина
  - г) Швейцарія
4. Що таке апвелінг?
  - а) Зниження рівня моря
  - б) Переміщення теплих вод
  - в) Утворення припливів
  - г) Підняття глибинних вод до поверхні
5. Який район вважається одним із найпродуктивніших у світі?
  - а) Північно-Західна частина Тихого океану
  - б) Середземне море
  - в) Чорне море
  - г) Балтійське море
6. Який фактор найбільше впливає на концентрацію рибних ресурсів?
  - а) Наявність портів
  - б) Біологічна продуктивність вод
  - в) Кількість островів
  - г) Туристичний потік
7. Яке море є важливим рибпромисловим районом Європи?
  - а) Північне море
  - б) Азовське море
  - в) Мармурове море
  - г) Адріатичне море
8. Яка течія формує багаті рибні ресурси біля узбережжя Перу?
  - а) Гольфстрім
  - б) Бразильська
  - в) Перуанська
  - г) Куросіо
9. Яка організація збирає статистику світового рибальства?
  - а) WTO
  - б) FAO
  - в) OECD
  - г) UNESCO
10. Що є характерною ознакою виключної економічної зони держави?
  - а) 50 морських миль
  - б) 100 морських миль

- в) 200 морських миль
  - г) 500 морських миль
11. Яка країна відома високорозвиненим океанічним рибальством?
    - а) Монголія
    - б) Норвегія
    - в) Афганістан
    - г) Непал
  12. Який океан має найменший обсяг світового вилову?
    - а) Атлантичний
    - б) Індійський
    - в) Тихий
    - г) Північний Льодовитий
  13. Що є головною метою аналізу рибпромислових зон?
    - а) Оцінка туристичних можливостей
    - б) Визначення закономірностей розміщення ресурсів
    - в) Аналіз кліматичних умов
    - г) Вивчення судноплавства
  14. Який регіон є найбільшим виробником продукції аквакультури?
    - а) Південна Америка
    - б) Африка
    - в) Європа
    - г) Східна та Південно-Східна Азія
  15. Що може призводити до виснаження рибних ресурсів?
    - а) Науковий моніторинг
    - б) Квотування вилову
    - в) Перевиллов
    - г) Зариблення
  16. Який документ регулює використання морських ресурсів?
    - а) Конвенція ООН з морського права
    - б) Паризька угода
    - в) Кіотський протокол
    - г) Бернська конвенція
  17. Який фактор сприяє високій продуктивності шельфових зон?
    - а) Велика глибина
    - б) Висока біогенність вод
    - в) Низька температура повітря
    - г) Відсутність течій
  18. Яка країна є провідним експортером лосося?
    - а) Ісландія
    - б) Канада
    - в) Швеція
    - г) Норвегія
  19. Який регіон світу має найбільшу кількість риболовних флотів?
    - а) Азія
    - б) Австралія
    - в) Африка
    - г) Південна Америка
  20. Основною метою світового рибного господарства є:
    - а) Максимальне збільшення вилову
    - б) Раціональне використання водних біоресурсів
    - в) Розвиток морського туризму
    - г) Збільшення кількості рибальських суден

Практична робота №3

Тема: «Розрахунок потенційного вилову для різних видів риб»

1. Що таке потенційний вилов?
  - а) Максимально допустимий вилов без виснаження запасів
  - б) Загальний вилов за рік
  - в) Кількість суден у районі
  - г) Розмір водойми
2. Який показник є основою розрахунку потенційного вилову?
  - а) Кількість рибалок
  - б) Біомаса запасів
  - в) Кількість портів
  - г) Температура повітря
3. Що означає поняття «стійкий вилов»?
  - а) Вилов великими суднами
  - б) Вилов у відкритому морі
  - в) Вилов без шкоди для популяції
  - г) Сезонний вилов
4. Який фактор найбільше впливає на величину допустимого вилову?
  - а) Вартість пального
  - б) Чисельність популяції
  - в) Довжина берегової лінії
  - г) Тип суден
5. Що таке біомаса?
  - а) Загальна маса організмів популяції
  - б) Кількість особин
  - в) Площа водойми
  - г) Обсяг води
6. Який процес свідчить про перевилов?
  - а) Зростання чисельності риб
  - б) Скорочення нерестового стада
  - в) Розширення ареалу виду
  - г) Збільшення біомаси
7. Який міжнародний підхід застосовують при управлінні ресурсами?
  - а) Принцип сталого розвитку
  - б) Максимізація прибутку
  - в) Повна свобода вилову
  - г) Сезонне планування
8. Який показник характеризує відтворення запасів?
  - а) Температура води
  - б) Приріст популяції
  - в) Глибина водойми
  - г) Солоність
9. Що дозволяє підтримувати стабільні рибні запаси?
  - а) Безконтрольний вилов
  - б) Квотування
  - в) Скорочення моніторингу
  - г) Зменшення досліджень
10. Який вид має важливе промислове значення в Атлантиці?
  - а) Тріска
  - б) Карась

- в) Короп
  - г) Білий амур
11. Для чого проводять оцінку рибних ресурсів?
    - а) Для визначення кольору води
    - б) Для прогнозування вилову
    - в) Для оцінки течій
    - г) Для аналізу берегової лінії
  12. Який показник використовується у рибогосподарських прогнозах?
    - а) Запас біомаси
    - б) Висота хвиль
    - в) Ширина шельфу
    - г) Атмосферний тиск
  13. Що є наслідком тривалого перевилу?
    - а) Підвищення біорізноманіття
    - б) Виснаження ресурсів
    - в) Зростання продуктивності
    - г) Розширення ареалу виду
  14. Який фактор враховують при прогнозуванні вилову?
    - а) Стан популяції
    - б) Колір води
    - в) Тип порту
    - г) Напрямок вітру
  15. Яка організація публікує світову статистику вилову?
    - а) UNESCO
    - б) WTO
    - в) FAO
    - г) OECD
  16. Яка головна мета розрахунку потенційного вилову?
    - а) Збереження рибних запасів
    - б) Збільшення кількості суден
    - в) Розвиток туризму
    - г) Розширення портів
  17. Що характеризує ефективне управління ресурсами?
    - а) Раціональне використання запасів
    - б) Відсутність обмежень
    - в) Максимальний вилов
    - г) Скорочення моніторингу
  18. Який фактор може зменшити потенційний вилов?
    - а) Зариблення
    - б) Поліпшення екосистем
    - в) Відновлення запасів
    - г) Погіршення стану середовища
  19. Який результат дає науково обґрунтований вилов?
    - а) Виснаження ресурсів
    - б) Стабільне використання запасів
    - в) Скорочення популяцій
    - г) Погіршення екосистем
  20. Основною метою є:
    - а) Стале використання рибних ресурсів
    - б) Максимізація вилову
    - в) Розширення флоту
    - г) Збільшення експорту

Практична робота №4

Тема: «Порівняльна характеристика технологій аквакультури в країнах-лідерах»

1. Яка країна є світовим лідером з виробництва продукції аквакультури?
  - а) Норвегія
  - б) Китай
  - в) Канада
  - г) Ісландія
2. Який вид аквакультури найбільш поширений у Китаї?
  - а) Прісноводна аквакультура
  - б) Марікультура
  - в) Осетрівництво
  - г) Форелівництво
3. Яка країна є провідним виробником атлантичного лосося?
  - а) Канада
  - б) Чилі
  - в) Норвегія
  - г) Данія
4. Що є головною перевагою установок замкненого водопостачання (УЗВ)?
  - а) Низькі капіталовкладення
  - б) Відсутність потреби у воді
  - в) Простота обслуговування
  - г) Повний контроль умов вирощування
5. Який вид риб широко вирощують у країнах Південно-Східної Азії?
  - а) Тілапія
  - б) Щука
  - в) Судак
  - г) Минь
6. Яка система забезпечує найвищу щільність посадки риби?
  - а) Ставова
  - б) Садкова
  - в) УЗВ
  - г) Пасовищна
7. Який фактор є вирішальним для успішного розвитку аквакультури?
  - а) Якість води
  - б) Кількість туристів
  - в) Довжина берегової лінії
  - г) Кількість рибалок
8. Яка країна входить до світових лідерів з виробництва креветок?
  - а) Польща
  - б) Індія
  - в) Австрія
  - г) Швейцарія
9. Яка перевага інтенсивної аквакультури?
  - а) Висока продуктивність
  - б) Низька керованість
  - в) Залежність від природних умов
  - г) Відсутність контролю
10. Що є характерною рисою норвезької аквакультури?
  - а) Вирощування коропа
  - б) Вирощування форелі у ставках

- в) Садкове вирощування лососів
  - г) Пасовищне рибництво
11. Який вид риб найчастіше вирощують у прісноводній аквакультурі світу?
- а) Короп
  - б) Оселедець
  - в) Скумбрія
  - г) Тріска
12. Яка країна є одним із найбільших виробників тілапії?
- а) Норвегія
  - б) Данія
  - в) Китай
  - г) Ісландія
13. Що є спільним для країн-лідерів аквакультури?
- а) Використання сучасних технологій
  - б) Відсутність інвестицій
  - в) Низький рівень автоматизації
  - г) Скорочення досліджень
14. Яка система найменше залежить від природних водойм?
- а) Ставова
  - б) Садкова
  - в) Пасовищна
  - г) УЗВ
15. Який показник найкраще характеризує ефективність виробництва?
- а) Прозорість води
  - б) Рентабельність
  - в) Висота хвиль
  - г) Глибина водойми
16. Яка країна активно розвиває марикультуру?
- а) Японія
  - б) Монголія
  - в) Чехія
  - г) Угорщина
17. Що сприяє розвитку світової аквакультури?
- а) Зростання попиту на рибну продукцію
  - б) Скорочення населення
  - в) Зменшення споживання риби
  - г) Відсутність інвестицій
18. Яка перевага сучасних технологій вирощування?
- а) Підвищення продуктивності
  - б) Скорочення контролю
  - в) Зростання втрат
  - г) Погіршення якості продукції
19. Який фактор забезпечує конкурентоспроможність продукції?
- а) Висока якість
  - б) Низький рівень контролю
  - в) Скорочення інвестицій
  - г) Застарілі технології
20. Основною метою аналізу технологій є:
- а) Визначення найефективніших виробничих рішень
  - б) Аналіз клімату
  - в) Вивчення геології
  - г) Оцінка туристичного потенціалу

Практична робота №5

Тема: «Розробка бізнес-плану для рибогосподарського підприємства»

1. Яка основна мета бізнес-плану?
  - а) Аналіз клімату
  - б) Планування діяльності підприємства
  - в) Вивчення водойм
  - г) Оцінка туристичного потенціалу
2. Який розділ містить характеристику підприємства?
  - а) Організаційний план
  - б) Висновки
  - в) Додатки
  - г) Література
3. Що визначає виробничий план?
  - а) Технологію виробництва продукції
  - б) Колір логотипа
  - в) Кількість населення
  - г) Температуру води
4. Який показник характеризує прибутковість підприємства?
  - а) Вологість
  - б) Солоність
  - в) Рентабельність
  - г) Прозорість
5. Що є основним джерелом доходу рибного господарства?
  - а) Реалізація продукції
  - б) Оподи
  - в) Температура води
  - г) Глибина водойми
6. Який розділ бізнес-плану містить аналіз ринку?
  - а) Технологічний план
  - б) Маркетинговий план
  - в) Додатки
  - г) Вступ
7. Що враховують під час розрахунку витрат?
  - а) Матеріальні ресурси та послуги
  - б) Колір води
  - в) Напрямок вітру
  - г) Висоту берегів
8. Який показник характеризує ефективність інвестицій?
  - а) Кількість працівників
  - б) Температура води
  - в) Термін окупності
  - г) Площа водойми
9. Що належить до постійних витрат?
  - а) Корми
  - б) Зарібок
  - в) Паливо
  - г) Оренда
10. Який документ найчастіше використовують для залучення інвесторів?
  - а) Бізнес-план
  - б) Журнал спостережень

- в) Карта водойми
  - г) Акт зариблення
11. Яка мета фінансового плану?
    - а) Аналіз економічних результатів
    - б) Вивчення погоди
    - в) Аналіз течій
    - г) Оцінка прозорості води
  12. Що таке інвестиції?
    - а) Штрафи
    - б) Податки
    - в) Вкладення коштів для отримання прибутку
    - г) Кредити
  13. Який фактор впливає на конкурентоспроможність продукції?
    - а) Колір упаковки
    - б) Якість продукції
    - в) Пора року
    - г) Напрямок вітру
  14. Що є результатом реалізації бізнес-плану?
    - а) Досягнення запланованих показників
    - б) Зміна клімату
    - в) Збільшення солоності води
    - г) Скорочення площі водойм
  15. Який розділ містить аналіз ризиків?
    - а) Вступ
    - б) Додатки
    - в) Розділ оцінки ризиків
    - г) Література
  16. Що дозволяє визначити прогноз доходів?
    - а) Фінансовий план
    - б) Гідрологічний режим
    - в) Географічне положення
    - г) Технологічна карта
  17. Яка головна мета маркетингового плану?
    - а) Визначення ринку збуту
    - б) Аналіз донних відкладів
    - в) Вивчення течій
    - г) Визначення видового складу риб
  18. Що характеризує ліквідність підприємства?
    - а) Здатність виконувати фінансові зобов'язання
    - б) Кількість водойм
    - в) Кількість працівників
    - г) Рівень опадів
  19. Який показник відображає різницю між доходами та витратами?
    - а) Температура води
    - б) Солоність
    - в) Прибуток
    - г) Продуктивність водойми
  20. Основною метою бізнес-планування є:
    - а) Вивчення кліматичних умов
    - б) Аналіз гідрохімічного режиму
    - в) Дослідження водних екосистем
    - г) Забезпечення ефективної діяльності підприємства

Практична робота №6

Тема: «Побудова графіків динаміки світового вилову за останнє десятиріччя»

1. Що відображає графік динаміки вилову?
  - а) Зміни обсягів вилову в часі
  - б) Глибину водойм
  - в) Склад флоту
  - г) Кількість портів
2. Яка організація публікує світову статистику рибальства?
  - а) UNESCO
  - б) FAO
  - в) WTO
  - г) IMF
3. Який показник найчастіше використовують для аналізу вилову?
  - а) Тонни продукції
  - б) Кількість рибалок
  - в) Довжина берегової лінії
  - г) Кількість портів
4. Який тип графіка найкраще показує зміни в часі?
  - а) Кругова діаграма
  - б) Гістограма
  - в) Лінійний графік
  - г) Картограма
5. Що дозволяє визначити аналіз динаміки?
  - а) Тенденції розвитку галузі
  - б) Колір води
  - в) Тип суден
  - г) Температуру повітря
6. Який фактор може впливати на зміну світового вилову?
  - а) Стан рибних запасів
  - б) Колір упаковки
  - в) Висота хвиль
  - г) Туристичні потоки
7. Який океан забезпечує найбільший вилов?
  - а) Атлантичний
  - б) Індійський
  - в) Північний Льодовитий
  - г) Тихий
8. Що таке тренд?
  - а) Загальний напрям зміни показника
  - б) Випадкова величина
  - в) Сезонний фактор
  - г) Помилка вимірювання
9. Який показник можна порівнювати на графіках?
  - а) Обсяги вилову різних країн
  - б) Колір суден
  - в) Типи портів
  - г) Ширину шельфу
10. Що свідчить про зростаючий тренд?
  - а) Послідовне збільшення значень
  - б) Випадкові коливання

- в) Різке падіння показників
  - г) Незмінність значень
11. Яка країна є одним із лідерів світового рибальства?
    - а) Китай
    - б) Чехія
    - в) Австрія
    - г) Угорщина
  12. Для чого використовують статистичні дані?
    - а) Для аналізу та прогнозування
    - б) Для визначення кольору води
    - в) Для оцінки берегів
    - г) Для вивчення течій
  13. Що може бути причиною скорочення вилову?
    - а) Виснаження запасів
    - б) Зростання інвестицій
    - в) Розвиток аквакультури
    - г) Удосконалення технологій
  14. Який показник допомагає оцінити ефективність галузі?
    - а) Обсяг виробництва
    - б) Колір упаковки
    - в) Глибина моря
    - г) Висота причалів
  15. Що дозволяє виявити графічний аналіз?
    - а) Закономірності зміни показників
    - б) Геологічну будову дна
    - в) Туристичний потенціал
    - г) Типи рибальських суден
  16. Який результат дає аналіз динаміки?
    - а) Можливість прогнозування
    - б) Визначення солоності
    - в) Вимірювання температури
    - г) Оцінка течій
  17. Який фактор сприяє достовірності аналізу?
    - а) Використання офіційної статистики
    - б) Використання випадкових даних
    - в) Відсутність перевірки
    - г) Скорочення вибірки
  18. Що характеризує спадний тренд?
    - а) Систематичне зменшення показників
    - б) Різке зростання показників
    - в) Випадкові коливання
    - г) Незмінність даних
  19. Для чого будують графіки?
    - а) Для наочного представлення інформації
    - б) Для визначення солоності води
    - в) Для аналізу берегів
    - г) Для оцінки донних відкладів
  20. Основною метою аналізу є:
    - а) Виявлення тенденцій розвитку світового рибальства
    - б) Аналіз клімату
    - в) Оцінка рельєфу дна
    - г) Вивчення геології

Практична робота №7

Тема: «Розрахунок собівартості продукції аквакультури»

1. Що таке собівартість продукції?
  - а) Сукупність витрат на виробництво
  - б) Ціна реалізації
  - в) Прибуток
  - г) Дохід
2. Яка стаття витрат зазвичай є найбільшою в аквакультури?
  - а) Оренда
  - б) Корми
  - в) Реклама
  - г) Податки
3. Що належить до прямих витрат?
  - а) Банківські послуги
  - б) Реклама
  - в) Корми для риби
  - г) Представницькі витрати
4. Який показник використовується для визначення ефективності виробництва?
  - а) Солоність води
  - б) Температура
  - в) Прозорість
  - г) Собівартість одиниці продукції
5. Що впливає на зниження собівартості?
  - а) Підвищення продуктивності
  - б) Зростання витрат
  - в) Зменшення виробництва
  - г) Скорочення ринку
6. Який показник характеризує витрати корму на 1 кг приросту?
  - а) рН
  - б) FCR
  - в) DO
  - г) BOD
7. Що належить до постійних витрат?
  - а) Корми
  - б) Зарібок
  - в) Амортизація
  - г) Лікарські препарати
8. Який фактор суттєво впливає на економіку виробництва?
  - а) Колір води
  - б) Глибина водойми
  - в) Атмосферний тиск
  - г) Конверсія корму
9. Що є результатом зниження собівартості?
  - а) Підвищення конкурентоспроможності
  - б) Скорочення виробництва
  - в) Погіршення якості
  - г) Втрата ринку
10. Яка формула використовується для визначення собівартості?
  - а) Дохід / Прибуток
  - б) Витрати / Обсяг продукції

- в) Прибуток / Витрати
  - г) Ціна / Кількість працівників
11. Що враховують при економічних розрахунках?
    - а) Лише корми
    - б) Лише зарплату
    - в) Усі виробничі витрати
    - г) Лише податки
  12. Який фактор може збільшувати собівартість?
    - а) Оптимальна годівля
    - б) Якісна вода
    - в) Автоматизація
    - г) Висока смертність риби
  13. Що є основою економічного аналізу?
    - а) Облік витрат і доходів
    - б) Вивчення клімату
    - в) Аналіз течій
    - г) Визначення солоності
  14. Який показник характеризує прибутковість?
    - а) Температура
    - б) Рентабельність
    - в) Кисневий режим
    - г) Глибина
  15. Що дозволяє зменшити витрати?
    - а) Перевитрата кормів
    - б) Висока смертність
    - в) Раціональне використання ресурсів
    - г) Низька продуктивність
  16. Який результат ефективного управління витратами?
    - а) Скорочення виробництва
    - б) Зростання збитків
    - в) Втрата конкурентоспроможності
    - г) Підвищення прибутку
  17. Яка мета розрахунку собівартості?
    - а) Оцінка економічної ефективності
    - б) Аналіз клімату
    - в) Визначення рельєфу
    - г) Оцінка течій
  18. Що є важливим для фінансової стійкості?
    - а) Зростання витрат
    - б) Контроль витрат
    - в) Скорочення виробництва
    - г) Відсутність планування
  19. Який фактор впливає на прибуток?
    - а) Колір упаковки
    - б) Висота хвиль
    - в) Співвідношення доходів і витрат
    - г) Тип берегів
  20. Основною метою є:
    - а) Аналіз клімату
    - б) Оцінка геології
    - в) Вивчення течій
    - г) Оптимізація витрат і підвищення ефективності виробництва

Практична робота №8

Тема: «Аналіз ефективності державної підтримки рибного господарства»

1. Що є метою державної підтримки галузі?
  - а) Стимулювання розвитку виробництва
  - б) Скорочення виробництва
  - в) Зменшення інвестицій
  - г) Обмеження експорту
2. Яка форма підтримки є найпоширенішою?
  - а) Штрафи
  - б) Дотації та гранти
  - в) Ліцензійні обмеження
  - г) Санкції
3. Що може бути результатом державної підтримки?
  - а) Скорочення продукції
  - б) Зменшення інвестицій
  - в) Зростання обсягів виробництва
  - г) Втрата ринку
4. Який орган формує державну політику в аграрній сфері України?
  - а) Верховний Суд
  - б) Національний банк
  - в) Держстат
  - г) Міністерство аграрної політики та продовольства України
5. Що є показником ефективності підтримки?
  - а) Зростання виробництва та інвестицій
  - б) Скорочення підприємств
  - в) Зменшення експорту
  - г) Погіршення якості продукції
6. Який вид підтримки сприяє модернізації підприємств?
  - а) Збільшення штрафів
  - б) Компенсація вартості обладнання
  - в) Скорочення фінансування
  - г) Посилення обмежень
7. Що таке грант?
  - а) Банківський штраф
  - б) Податок
  - в) Безповоротна фінансова допомога
  - г) Обов'язковий платіж
8. Який фактор впливає на результативність програм підтримки?
  - а) Колір документів
  - б) Висота будівель
  - в) Кількість рекламних матеріалів
  - г) Обсяг фінансування
9. Що може стимулювати розвиток аквакультури?
  - а) Пільгове кредитування
  - б) Підвищення податків
  - в) Скорочення інвестицій
  - г) Посилення адміністративних бар'єрів
10. Яка мета аналізу державної підтримки?
  - а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка її результативності

- в) Вивчення течій
  - г) Оцінка рельєфу
11. Що забезпечує державна підтримка?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Зниження продуктивності
  - в) Підвищення конкурентоспроможності галузі
  - г) Зменшення інвестицій
12. Який показник характеризує успішність програм?
- а) Колір упаковки
  - б) Висота хвиль
  - в) Глибина водойми
  - г) Економічний ефект
13. Що є важливим джерелом фінансування розвитку?
- а) Інвестиції
  - б) Штрафи
  - в) Санкції
  - г) Обмеження
14. Який результат має ефективна підтримка?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Розвиток підприємств
  - в) Погіршення якості
  - г) Втрата ринку
15. Який інструмент часто використовують у країнах ЄС?
- а) Заборону інвестицій
  - б) Скорочення кредитування
  - в) Програми співфінансування
  - г) Посилення штрафів
16. Що сприяє залученню інвесторів?
- а) Високі ризики
  - б) Нестабільність законодавства
  - в) Скорочення фінансування
  - г) Стабільна державна політика
17. Яка перевага підтримки інновацій?
- а) Підвищення ефективності виробництва
  - б) Скорочення виробництва
  - в) Втрата ринків
  - г) Зменшення продуктивності
18. Що дозволяє оцінити ефективність підтримки?
- а) Аналіз кольору документів
  - б) Порівняння результатів до і після впровадження програм
  - в) Вивчення клімату
  - г) Визначення глибини водойм
19. Який результат має розвиток аквакультури?
- а) Скорочення зайнятості
  - б) Зменшення інвестицій
  - в) Зростання виробництва продукції
  - г) Втрата ринків
20. Основною метою є:
- а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка течій
  - в) Вивчення геології
  - г) Визначення впливу державної підтримки на розвиток галузі

Практична робота №9

Тема: «Дослідження цінової динаміки на рибні продукти в ЄС»

1. Що відображає цінова динаміка?
  - а) Зміну цін у часі
  - б) Кількість риби
  - в) Площу водойм
  - г) Кількість суден
2. Який фактор найбільше впливає на ціни?
  - а) Колір упаковки
  - б) Попит і пропозиція
  - в) Глибина водойм
  - г) Ширина берегів
3. Що може спричинити зростання цін?
  - а) Збільшення пропозиції
  - б) Скорочення попиту
  - в) Дефіцит продукції
  - г) Зростання вилову
4. Який ринок є одним із найбільших у ЄС?
  - а) Ринок деревини
  - б) Ринок вугілля
  - в) Ринок нафти
  - г) Ринок морепродуктів
5. Що таке індекс цін?
  - а) Показник зміни рівня цін
  - б) Кількість товарів
  - в) Обсяг вилову
  - г) Розмір ринку
6. Який фактор впливає на собівартість рибної продукції?
  - а) Колір води
  - б) Вартість кормів і енергії
  - в) Глибина моря
  - г) Атмосферний тиск
7. Який вид продукції має високу ціну в ЄС?
  - а) Карась
  - б) Плітка
  - в) Лосось
  - г) Верховодка
8. Що дозволяє аналіз цін?
  - а) Визначити солоність води
  - б) Оцінити течії
  - в) Проаналізувати рельєф дна
  - г) Виявити ринкові тенденції
9. Яка країна ЄС є великим споживачем рибної продукції?
  - а) Іспанія
  - б) Люксембург
  - в) Словаччина
  - г) Чехія
10. Що може знижувати ціну продукції?
  - а) Скорочення виробництва
  - б) Зростання пропозиції

- в) Дефіцит продукції
  - г) Зростання попиту
11. Який фактор формує ринкову вартість?
- а) Колір упаковки
  - б) Висота хвиль
  - в) Попит і пропозиція
  - г) Тип берегів
12. Який результат має стабільний попит?
- а) Втрата споживачів
  - б) Скорочення виробництва
  - в) Зниження якості
  - г) Передбачуваність ринку
13. Для чого проводять аналіз цін?
- а) Для прогнозування ринку
  - б) Для аналізу клімату
  - в) Для визначення глибини
  - г) Для оцінки течій
14. Який показник використовують у статистичних дослідженнях?
- а) Глибину моря
  - б) Середню ціну
  - в) Температуру води
  - г) Прозорість
15. Що може впливати на імпортні ціни?
- а) Колір упаковки
  - б) Тип водойми
  - в) Валютний курс
  - г) Напрямок вітру
16. Який фактор підвищує ціну?
- а) Збільшення вилову
  - б) Розширення пропозиції
  - в) Скорочення витрат
  - г) Зростання витрат виробництва
17. Що є результатом аналізу ринку?
- а) Виявлення тенденцій зміни цін
  - б) Визначення солоності
  - в) Аналіз течій
  - г) Оцінка клімату
18. Який показник характеризує коливання цін?
- а) Глибина водойми
  - б) Динаміка цін
  - в) Температура води
  - г) Кисневий режим
19. Що впливає на споживчий попит?
- а) Колір упаковки
  - б) Ширина берегів
  - в) Рівень доходів населення
  - г) Тип суден
20. Основною метою є:
- а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка течій
  - в) Вивчення геології
  - г) Оцінка змін ринку рибної продукції в ЄС

Практична робота №10

Тема: «Аналіз логістичних маршрутів постачання риби»

1. Що таке логістика?
  - а) Управління потоками товарів
  - б) Вирощування риби
  - в) Вилов риби
  - г) Інкубація ікри
2. Яка мета логістики?
  - а) Аналіз клімату
  - б) Забезпечення ефективного переміщення продукції
  - в) Вивчення течій
  - г) Оцінка рельєфу
3. Який фактор є критичним під час транспортування свіжої риби?
  - а) Колір упаковки
  - б) Тип дороги
  - в) Температурний режим
  - г) Висота будівель
4. Що таке холододовий ланцюг?
  - а) Маршрут перевезення
  - б) Вид упаковки
  - в) Тип складу
  - г) Система підтримання необхідної температури
5. Який транспорт найчастіше використовують для міжнародних перевезень риби?
  - а) Морський
  - б) Велосипедний
  - в) Гужовий
  - г) Пішохідний
6. Що впливає на вартість логістики?
  - а) Колір тари
  - б) Відстань перевезення
  - в) Глибина водойми
  - г) Висота хвиль
7. Яка мета оптимізації маршрутів?
  - а) Збільшення витрат
  - б) Подовження маршруту
  - в) Зменшення витрат і часу доставки
  - г) Скорочення обсягів перевезення
8. Що є важливим для експорту рибної продукції?
  - а) Колір упаковки
  - б) Тип берегів
  - в) Висота хвиль
  - г) Наявність логістичної інфраструктури
9. Який документ супроводжує вантаж?
  - а) Транспортна накладна
  - б) Рекламний буклет
  - в) Туристичний ваучер
  - г) Сертифікат походження судна
10. Що може призвести до втрати якості продукції?
  - а) Швидка доставка
  - б) Порушення температурного режиму

- в) Контроль якості
  - г) Охолодження
11. Який фактор впливає на швидкість доставки?
- а) Колір упаковки
  - б) Глибина водойми
  - в) Вибір виду транспорту
  - г) Тип риби
12. Що є складовою логістичного ланцюга?
- а) Інкубація
  - б) Селекція
  - в) Нерест
  - г) Складування
13. Який результат має ефективна логістика?
- а) Зменшення втрат продукції
  - б) Зростання втрат
  - в) Погіршення якості
  - г) Скорочення ринку
14. Що дозволяє відстежувати рух вантажів?
- а) Гідрологічний аналіз
  - б) Система моніторингу
  - в) Іхтіологічні дослідження
  - г) Метеоспостереження
15. Який фактор впливає на конкурентоспроможність експорту?
- а) Відсутність складів
  - б) Низька якість продукції
  - в) Ефективна логістика
  - г) Зростання втрат
16. Що є важливим для перевезення замороженої риби?
- а) Колір тари
  - б) Тип судна
  - в) Напрямок вітру
  - г) Дотримання температурного режиму
17. Яка мета логістичного аналізу?
- а) Виявлення шляхів оптимізації поставок
  - б) Аналіз клімату
  - в) Вивчення течій
  - г) Оцінка рельєфу
18. Який фактор впливає на термін доставки?
- а) Колір упаковки
  - б) Відстань і транспорт
  - в) Тип берегів
  - г) Глибина моря
19. Що забезпечує якість продукції під час транспортування?
- а) Відсутність контролю
  - б) Порушення температурного режиму
  - в) Контроль умов зберігання
  - г) Затримки доставки
20. Основною метою є:
- а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка геології
  - в) Вивчення течій
  - г) Оцінка ефективності логістичних маршрутів постачання риби

Практична робота №11

Тема: «Оцінка потенціалу розвитку аквакультури в регіонах України»

1. Який ресурс є основою розвитку аквакультури?
  - а) Водні ресурси
  - б) Лісові ресурси
  - в) Корисні копалини
  - г) Туристичні об'єкти
2. Який регіон України має значний потенціал для форелівництва?
  - а) Степова зона
  - б) Карпатський регіон
  - в) Полісся
  - г) Причорномор'я
3. Який фактор найбільше впливає на розвиток аквакультури?
  - а) Колір водойми
  - б) Тип дорожнього покриття
  - в) Якість води
  - г) Кількість туристів
4. Що характеризує потенціал водойми?
  - а) Глибина берегів
  - б) Кількість човнів
  - в) Ширина дамби
  - г) Рибопродуктивність
5. Який напрям аквакультури активно розвивається в Україні?
  - а) Вирощування осетрових
  - б) Видобуток водоростей
  - в) Полювання на морських ссавців
  - г) Вилов диких риб
6. Що сприяє розвитку галузі?
  - а) Скорочення виробництва
  - б) Інвестиції та державна підтримка
  - в) Забруднення водойм
  - г) Зменшення попиту
7. Який показник характеризує ефективність використання водойм?
  - а) Колір води
  - б) Ширина берегів
  - в) Рентабельність виробництва
  - г) Висота дамби
8. Яка область відома розвитком ставового рибництва?
  - а) Львівська
  - б) Закарпатська
  - в) Волинська
  - г) Черкаська
9. Що необхідно для оцінки потенціалу регіону?
  - а) Комплексний аналіз ресурсів
  - б) Аналіз туристичних потоків
  - в) Оцінка клімату інших країн
  - г) Аналіз дорожньої мережі
10. Який фактор визначає вибір об'єкта вирощування?
  - а) Колір водойми
  - б) Природні умови та ринок збуту

- в) Висота берегів
  - г) Кількість населених пунктів
11. Що забезпечує розвиток аквакультури?
- а) Скорочення інвестицій
  - б) Зменшення виробництва
  - в) Попит на продукцію
  - г) Відсутність ринку збуту
12. Яка перевага аквакультури?
- а) Повна залежність від природного вилову
  - б) Неможливість прогнозування
  - в) Низька продуктивність
  - г) Контрольоване виробництво
13. Який фактор може стримувати розвиток?
- а) Нестача інвестицій
  - б) Розвиток інфраструктури
  - в) Державна підтримка
  - г) Зростання попиту
14. Що є результатом ефективного використання водойм?
- а) Скорочення продукції
  - б) Зростання обсягів виробництва
  - в) Зменшення прибутку
  - г) Втрата ринку
15. Який показник характеризує економічну ефективність?
- а) Температура води
  - б) Прозорість
  - в) Рентабельність
  - г) Солоність
16. Що дозволяє оцінити перспективність розвитку?
- а) Колір води
  - б) Глибина річки
  - в) Атмосферний тиск
  - г) SWOT-аналіз
17. Який фактор є позитивним для розвитку?
- а) Наявність кваліфікованих кадрів
  - б) Дефіцит спеціалістів
  - в) Відсутність фінансування
  - г) Зменшення попиту
18. Яка мета оцінки потенціалу?
- а) Вивчення геології
  - б) Визначення перспектив розвитку аквакультури
  - в) Аналіз туристичних маршрутів
  - г) Оцінка транспортної мережі
19. Що сприяє сталому розвитку галузі?
- а) Перевантаження водойм
  - б) Відсутність контролю
  - в) Раціональне використання ресурсів
  - г) Скорочення моніторингу
20. Основною метою аналізу є:
- а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка рельєфу
  - в) Вивчення лісових ресурсів
  - г) Визначення можливостей розвитку аквакультури в регіонах України

Практична робота №12

Тема: «Аналіз експортних можливостей української рибної продукції»

1. Що таке експорт?
  - а) Вивезення товарів за кордон
  - б) Виробництво продукції
  - в) Зберігання товарів
  - г) Імпорт продукції
2. Який фактор визначає експортний потенціал?
  - а) Колір упаковки
  - б) Якість продукції
  - в) Температура води
  - г) Тип водойми
3. Який ринок є одним із найбільш перспективних для України?
  - а) Ринок Антарктиди
  - б) Ринок Арктики
  - в) Ринок ЄС
  - г) Ринок пустельних країн
4. Що підвищує конкурентоспроможність продукції?
  - а) Відсутність сертифікації
  - б) Низька якість
  - в) Нестабільність поставок
  - г) Відповідність міжнародним стандартам
5. Який документ підтверджує якість продукції?
  - а) Сертифікат відповідності
  - б) Туристичний ваучер
  - в) Квитанція
  - г) Маршрутний лист
6. Що має важливе значення для міжнародної торгівлі?
  - а) Колір тари
  - б) Логістика
  - в) Глибина водойми
  - г) Висота складу
7. Який фактор впливає на експортну ціну?
  - а) Колір продукції
  - б) Ширина берегів
  - в) Попит на зовнішньому ринку
  - г) Тип транспорту
8. Що забезпечує стабільність експорту?
  - а) Скорочення виробництва
  - б) Втрата клієнтів
  - в) Погіршення якості
  - г) Регулярність поставок
9. Який показник характеризує експортну діяльність?
  - а) Обсяг реалізації
  - б) Температура води
  - в) Солоність
  - г) Прозорість
10. Яка перевага української рибної продукції?
  - а) Відсутність водойм
  - б) Конкурентна собівартість окремих видів продукції

- в) Низька якість
  - г) Відсутність виробництва
11. Яка міжнародна система є важливою для експорту харчових продуктів?
- а) GPS
  - б) GIS
  - в) HACCP
  - г) NATO
12. Що впливає на експортний потенціал підприємства?
- а) Колір логотипа
  - б) Висота будівлі
  - в) Кількість працівників
  - г) Обсяг і якість виробництва
13. Який фактор може обмежувати експорт?
- а) Торговельні бар'єри
  - б) Попит на продукцію
  - в) Сертифікація
  - г) Державна підтримка
14. Що є результатом успішного експорту?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Зростання доходів підприємства
  - в) Втрата ринку
  - г) Зменшення прибутку
15. Яка мета аналізу експорту?
- а) Аналіз клімату
  - б) Оцінка рельєфу
  - в) Виявлення перспектив збуту
  - г) Визначення солоності
16. Який фактор сприяє виходу на міжнародні ринки?
- а) Відсутність сертифікації
  - б) Нестабільність виробництва
  - в) Скорочення контролю
  - г) Висока якість продукції
17. Що забезпечує довіру покупців?
- а) Дотримання міжнародних стандартів
  - б) Відсутність контролю
  - в) Низька якість
  - г) Нерегулярні поставки
18. Який результат має розвиток експорту?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Зростання валютних надходжень
  - в) Зменшення інвестицій
  - г) Погіршення якості
19. Що характеризує конкурентоспроможність продукції?
- а) Кількість водойм
  - б) Глибина річок
  - в) Здатність успішно конкурувати на ринку
  - г) Висота хвиль
20. Основною метою аналізу є:
- а) Аналіз клімату
  - б) Вивчення течій
  - в) Оцінка геології
  - г) Оцінка перспектив експорту української рибної продукції

Практична робота №13

Тема: «Розробка стратегії сталого рибальства для конкретного регіону»

1. Що таке стале рибальство?
  - а) Раціональне використання ресурсів без їх виснаження
  - б) Максимальний вилов
  - в) Любительське рибальство
  - г) Сезонний вилов
2. Яка головна мета сталого рибальства?
  - а) Збільшення кількості суден
  - б) Збереження рибних запасів
  - в) Розширення портів
  - г) Максимізація прибутку
3. Що є основою управління рибними ресурсами?
  - а) Випадкові рішення
  - б) Особисті припущення
  - в) Наукові дані
  - г) Традиційні підходи
4. Який інструмент використовують для регулювання вилову?
  - а) Туристичні маршрути
  - б) Рекламні кампанії
  - в) Прогнози погоди
  - г) Квоти
5. Що таке перевиллов?
  - а) Надмірне використання запасів
  - б) Раціональне рибальство
  - в) Любительський вилов
  - г) Аквакультура
6. Який захід сприяє відновленню популяцій?
  - а) Забруднення водою
  - б) Обмеження вилову
  - в) Безконтрольний вилов
  - г) Скорочення моніторингу
7. Яка міжнародна організація підтримує принципи сталого рибальства?
  - а) FIFA
  - б) UNESCO
  - в) FAO
  - г) OECD
8. Що є результатом сталого управління?
  - а) Виснаження запасів
  - б) Скорочення біорізноманіття
  - в) Втрати рибних ресурсів
  - г) Довгострокове використання ресурсів
9. Який показник враховують під час планування?
  - а) Стан популяцій
  - б) Колір води
  - в) Тип суден
  - г) Висота хвиль
10. Що сприяє сталому розвитку?
  - а) Відсутність контролю
  - б) Екологічний моніторинг

- в) Скорочення досліджень
  - г) Ігнорування даних
11. Який фактор впливає на ефективність стратегії?
- а) Колір берегів
  - б) Тип упаковки
  - в) Виконання заходів управління
  - г) Висота споруд
12. Що є складовою стратегії?
- а) Туристичний маршрут
  - б) Геологічна карта
  - в) Прогноз погоди
  - г) План заходів
13. Яка мета моніторингу?
- а) Оцінка результативності заходів
  - б) Визначення глибини
  - в) Вивчення течій
  - г) Аналіз клімату
14. Що характеризує ефективну стратегію?
- а) Скорочення запасів
  - б) Стабільність ресурсів
  - в) Втрата біорізноманіття
  - г) Погіршення екосистем
15. Який підхід лежить в основі сталого розвитку?
- а) Максимізація вилову
  - б) Відсутність обмежень
  - в) Баланс економічних та екологічних інтересів
  - г) Мінімізація контролю
16. Що може загрожувати реалізації стратегії?
- а) Науковий супровід
  - б) Моніторинг
  - в) Контроль
  - г) Незаконний вилов
17. Яка перевага сталого рибальства?
- а) Збереження ресурсів для майбутніх поколінь
  - б) Виснаження запасів
  - в) Скорочення виробництва
  - г) Втрата ринків
18. Що є результатом успішної реалізації стратегії?
- а) Зменшення біорізноманіття
  - б) Поліпшення стану ресурсів
  - в) Втрата продуктивності
  - г) Погіршення екосистем
19. Який фактор забезпечує ефективні рішення?
- а) Випадковий вибір
  - б) Особисті уподобання
  - в) Наукове обґрунтування
  - г) Відсутність аналізу
20. Основною метою є:
- а) Максимальне збільшення вилову
  - б) Скорочення контролю
  - в) Зменшення моніторингу
  - г) Забезпечення довгострокового використання рибних ресурсів

Практична робота №14

Тема: «Дослідження впливу кліматичних змін на рибні ресурси»

1. Що є проявом кліматичних змін?
  - а) Підвищення середньої температури
  - б) Збільшення кількості суден
  - в) Розвиток портів
  - г) Зростання туризму
2. Який фактор безпосередньо впливає на водні екосистеми?
  - а) Колір суден
  - б) Температура води
  - в) Висота причалів
  - г) Кількість складів
3. Що може спричинити потепління води?
  - а) Зростання запасів усіх видів
  - б) Зменшення солоності до нуля
  - в) Зміну ареалів риб
  - г) Припинення міграцій
4. Яка група риб є найбільш чутливою до потепління?
  - а) Тепловодні види
  - б) Декоративні риби
  - в) Акваріумні риби
  - г) Холодноводні види
5. Що таке кислотність океану?
  - а) Зниження рН морської води
  - б) Підвищення солоності
  - в) Зростання прозорості
  - г) Зменшення глибини
6. Який газ найбільше впливає на зміну клімату?
  - а) Кисень
  - б) Вуглекислий газ
  - в) Азот
  - г) Водень
7. Що може бути наслідком зміни клімату?
  - а) Зникнення океанів
  - б) Збільшення площі суходолу
  - в) Перерозподіл рибних ресурсів
  - г) Зникнення всіх водоростей
8. Який процес впливає на нерест риб?
  - а) Зміна кольору води
  - б) Зміна форми берегів
  - в) Зміна назви водойми
  - г) Зміна температурного режиму
9. Що таке адаптація риб?
  - а) Пристосування до нових умов середовища
  - б) Скорочення чисельності
  - в) Припинення міграцій
  - г) Втрата здатності до розмноження
10. Яка організація досліджує кліматичні зміни?
  - а) FIFA
  - б) IPCC

- в) INTERPOL
  - г) WTO
11. Що може зменшити негативний вплив кліматичних змін?
    - а) Перевилов
    - б) Скорочення моніторингу
    - в) Раціональне управління ресурсами
    - г) Відсутність контролю
  12. Який фактор впливає на продуктивність океану?
    - а) Колір суден
    - б) Висота портів
    - в) Ширина пляжів
    - г) Температура і течії
  13. Що відбувається з багатьма морськими видами при потеплінні?
    - а) Зміщення ареалу
    - б) Повне припинення розмноження
    - в) Зменшення рухливості
    - г) Збільшення площі водойм
  14. Що є важливим інструментом оцінки впливу клімату?
    - а) Туризм
    - б) Моніторинг
    - в) Реклама
    - г) Логістика
  15. Який фактор впливає на виживання молоді риб?
    - а) Колір берегів
    - б) Тип упаковки
    - в) Температура води
    - г) Висота хвиль
  16. Що є наслідком екстремальних погодних явищ?
    - а) Підвищення біорізноманіття
    - б) Повне відновлення запасів
    - в) Зростання вилову
    - г) Порушення водних екосистем
  17. Для чого вивчають кліматичні зміни?
    - а) Для прогнозування стану ресурсів
    - б) Для визначення кольору води
    - в) Для аналізу туристичних потоків
    - г) Для розвитку суднобудування
  18. Що сприяє стійкості екосистем?
    - а) Перевилов
    - б) Збереження біорізноманіття
    - в) Забруднення
    - г) Руйнування нерестовищ
  19. Що дозволяє адаптувати рибне господарство?
    - а) Відсутність контролю
    - б) Скорочення досліджень
    - в) Науково обґрунтоване управління
    - г) Ігнорування ризиків
  20. Основною метою є:
    - а) Вивчення геології
    - б) Аналіз дорожньої мережі
    - в) Оцінка туристичного потенціалу
    - г) Оцінка впливу кліматичних змін на водні біоресурси

Практична робота №15

Тема: «Аналіз ефективності маркетингових стратегій рибних господарств»

1. Що таке маркетинг?
  - а) Система просування товарів і послуг
  - б) Вирощування риби
  - в) Вилов риби
  - г) Переробка продукції
2. Яка головна мета маркетингу?
  - а) Скорочення попиту
  - б) Задоволення потреб споживачів
  - в) Зменшення асортименту
  - г) Скорочення виробництва
3. Що є об'єктом маркетингового дослідження?
  - а) Погода
  - б) Рельєф
  - в) Ринок
  - г) Геологічна будова
4. Який фактор впливає на попит?
  - а) Колір складу
  - б) Висота будівлі
  - в) Глибина водойми
  - г) Ціна продукції
5. Що таке цільовий ринок?
  - а) Група потенційних споживачів
  - б) Територія водойми
  - в) Рибпромислова зона
  - г) Морський порт
6. Який інструмент маркетингу пов'язаний з рекламою?
  - а) Виробництво
  - б) Просування
  - в) Логістика
  - г) Вилов
7. Що таке бренд?
  - а) Вид риби
  - б) Тип водойми
  - в) Сукупність уявлень про продукцію
  - г) Технологія вирощування
8. Який фактор підвищує конкурентоспроможність?
  - а) Низька якість
  - б) Нестабільність поставок
  - в) Відсутність контролю
  - г) Висока якість продукції
9. Що таке сегментація ринку?
  - а) Поділ споживачів на групи
  - б) Поділ водойм
  - в) Поділ суден
  - г) Поділ підприємств
10. Який показник характеризує ефективність маркетингу?
  - а) Температура води
  - б) Обсяг продажів

- в) Солоність
  - г) Прозорість
11. Що є результатом успішної реклами?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Зменшення продажів
  - в) Зростання попиту
  - г) Втрата ринку
12. Який канал збуту є прямим?
- а) Продаж через посередників
  - б) Продаж через біржу
  - в) Продаж через аукціон
  - г) Продаж виробником споживачу
13. Що впливає на лояльність споживачів?
- а) Якість продукції
  - б) Колір упаковки
  - в) Температура повітря
  - г) Швидкість вітру
14. Яка мета маркетингової стратегії?
- а) Скорочення ринку
  - б) Досягнення конкурентних переваг
  - в) Втрата клієнтів
  - г) Зменшення асортименту
15. Що таке позиціонування продукції?
- а) Визначення місця вилову
  - б) Вибір водойми
  - в) Формування її образу на ринку
  - г) Розміщення складу
16. Який фактор впливає на успішність продажів?
- а) Колір будівлі
  - б) Висота хвиль
  - в) Атмосферний тиск
  - г) Відповідність продукції потребам споживачів
17. Для чого проводять маркетингові дослідження?
- а) Для аналізу ринку
  - б) Для вимірювання глибини
  - в) Для оцінки течій
  - г) Для аналізу клімату
18. Що забезпечує ефективна маркетингова стратегія?
- а) Скорочення виробництва
  - б) Зростання продажів
  - в) Зменшення попиту
  - г) Втрату споживачів
19. Який показник характеризує частку підприємства на ринку?
- а) Температура води
  - б) Солоність
  - в) Ринкова частка
  - г) Кисневий режим
20. Основною метою аналізу є:
- а) Вивчення клімату
  - б) Аналіз рельєфу
  - в) Визначення глибини водойм
  - г) Оцінка ефективності маркетингової діяльності

Список рекомендованих джерел:

Основна:

1. Алімов, С.І. (2003). Рибне господарство України: стан і перспективи. К.: Вища освіта.
2. Євтушенко, М.Ю., Глебова, Ю.А., & Дудник, С.В. (2012). Методичний посібник з дисципліни «Біоресурси гідросфери та сировинна база галузі». Частина 1: Загальна оцінка продукування біологічних ресурсів. К.: Видавництво фітосоціологічного центру.
3. Кавер, І.К., Петрова, І.Л., & Скрипка, В.О. (2001). Створення та збереження робочих місць в рибному господарстві України. Рибне господарство України, 2(13), 47-49.
4. Хижняк, М.І., & Євтушенко, М.Ю. (2010). Біопродуктивність водойм. Київ: Фітосоціоцентр.
5. Світове рибне господарство: навчальний посібник / В.П. Олешко, Ю.В. Куновський, Л.М. Гейко, П.П. Джус, Г.П. Дідківська. Біла Церква, 2024. 190 с.
6. Шерман, І.М., Пилипенко, Ю.В., & Шевченко, П.Г. (2009). Загальна іхтіологія: підручник К.: Аграрна освіта.

Додаткова:

1. Лук'яненко, О. Д. (2019). Трансформація політики ЄС в секторі рибальства. Вісник Хмельницького національного університету. Сер.: Економічні науки, 4(3), 17-24.
2. Іртищева, І.О., & Потапенко, Н.М. (2014). Світ врятує марикультура. Економіст, (4), 35-38.
3. Маменко, О.М., Портянник, С.В., & Щербак, О.В. (2017). Інноваційні технології в рибництві. Харків: РВВ Харківської державної зооветеринарної академії.
4. Ahmed, N., & Diana, J. S. (2015). Coastal to inland: Expansion of prawn farming in Bangladesh and its sustainability. Current Environmental Health Reports, 2(1), 67-76. <https://doi.org/10.1007/s40572-014-0035-7>
5. Belton, B., Karim, M., Thilsted, S., Murshed-E-Jahan, K., Collis, W., & Phillips, M. (2011). Review of aquaculture and fish consumption in Bangladesh. The WorldFish Center.
6. FAO. (2022). The State of World Fisheries and Aquaculture (SOFIA) 2022: Towards Blue Transformation. Rome. <https://doi.org/10.4060/cc0461en>
7. FAO. (2020). Fishery and Aquaculture Statistics. Global production by production source 1950-2020 (FishStatJ). Rome.
8. World Bank. (2013). Fish to 2030: Prospects for Fisheries and Aquaculture. World Bank Report No. 83177-GLB.
9. Kumar, G., Engle, C. R., & Tucker, C. S. (2018). Factors driving aquaculture technology adoption. Journal of the World Aquaculture Society, 49(3), 447–476. <https://doi.org/10.1111/jwas.12514>
10. Asche, F., Roll, K. H., & Tveterås, R. (2008). Future trends in aquaculture: Productivity growth and increased production. Aquaculture Economics & Management, 12(1), 1–23. <https://doi.org/10.1080/13657300801965958>

Інтернет ресурси:

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL : <https://library.zu.edu.ua/>
2. Закон України «Про вищу освіту» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://nbuv.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства освіти України. URL : <http://www.mon.gov.ua>
5. EU Fish Farming Guidelines (2023). Доступно: https://ec.europa.eu/fisheries/docs/aquaculture/guidelines_en.pdf
6. World Bank (2023). Blue Growth. Доступно: <https://www.worldbank.org/en/topic/aquaculture>
7. Державна установа «Методично-технологічний центр з аквакультури» <https://bumtca.com.ua/>
8. Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм <https://darg.gov.ua/>

Навчальне видання

Укладачі:

Світельський Микола Михайлович
Музика Лідія Володимирівна
Мамченко Віталій Юрійович

Тестові завдання

з вибіркової освітньої компоненти

«Світове рибне господарство»